

Sihtasutus Eesti Teatri Agentuur

Strateegia aastateks 2024–2026

Sisukord

3	I Enesetutvustus, missioon ja visioon
3	II Senine arengurada
4	ETA tulud-kulud 2018–2022
5	III Organisatsiooni struktuur
6	IV Väärtusahel
7	V Peamised tegevusvaldkonnad
7	Valdkond 1: Näitekirjandus ja autoriõigused
7	Valdkond 2: Info ja statistika
8	Valdkond 3: Eesti teatri rahvusvahelistumine jm arendustegevused
10	VI Väärtuspakkumine

I Enesetutvustus, missioon ja visioon

Eesti Teatri Agentuur (ETA) on Eesti etenduskunste valdkonna arendus- ja kompetentsikeskus, mille peamised tegevussuunad on:

1. Näitekirjandus ja autoriõigused. ETA toetab eesti keele ja kultuuri säilimist olles Eesti näitekirjanduse peamine edendaja. ETA seisab teatrivaldkonna eetilise ja professionaalse toimimise eest vahendades autorite ja tõlkijate autoriõigusi.
2. Teatriinfo ja -statistika. ETA kogub, vahendab ja jäädvustab etenduskunste valdkonnaga seonduvat infot ning Eesti teatristatistikat.
3. Eesti teatri rahvusvahelistumine. ETA edendab Eesti teatri rahvusvahelistumist tõlkides ja levitades Eesti näitekirjandust, korraldades kaasaegse etenduskunsti esitlusfestivali ning tutvustades Eesti teatrit välismaal.

Missioon

Toetame ja arendame Eesti teatrit ning tutvustame seda maailmale.

Visioon

Eesti Teatri Agentuur on etenduskunste valdkonna hinnatud arenduskeskus Eestis ning esmane kontakt Eesti teatrist huvitatuile välismaalt.

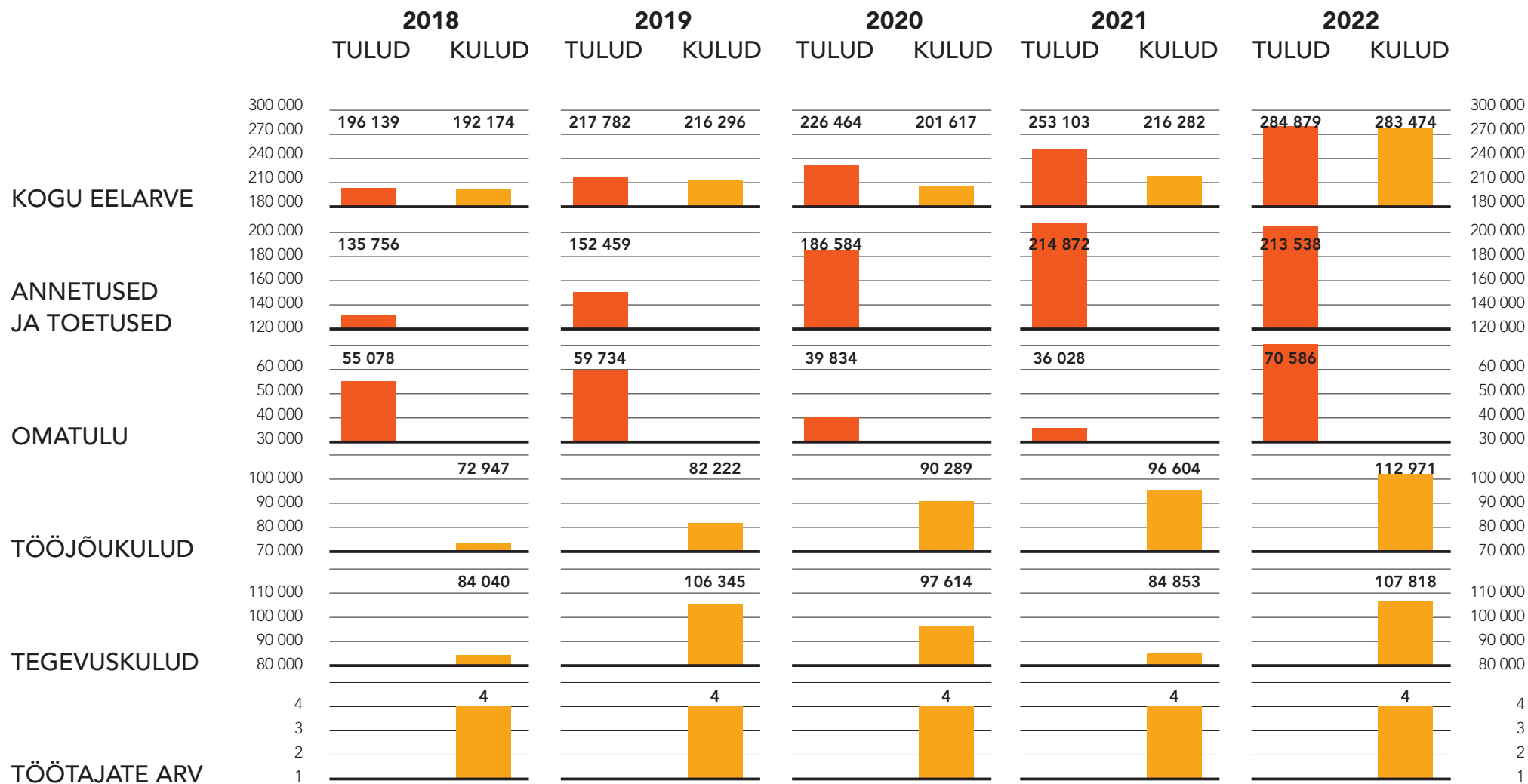
II Senine arengurada

Sihtasutus Eesti Teatri Agentuur asutati 13. juulil 2007. aastal MTÜ Eesti Teatriliit ja MTÜ Eesti Etendusasutuste Liit poolt. Eesti Teatri Agentuur sündis kahe varem tegutsenud organisatsiooni – OÜ Eesti Näitemänguagentuur (asutati 1994. aastal, osanikud Eesti riik ja Tallinna linnavalitsus) ja MTÜ Teatriliidu Teabekeskus (asutati 2001. aastal Teatriliidu poolt) – liitmise tulemusel, mille tingis soov koondada etenduskunste valdkonna tugiteenused ühte organisatsiooni ning sellega tugevdada juba pakutavate teenuste kvaliteeti ning laiendada nende ulatust. SA Eesti Teatri Agentuuri nõukokku kuuluvad kaks liiget mõlema asutaja poolt ning lisaks Eesti Kultuuriministeriumi kui organisatsiooni peamise rahastaja esindaja.

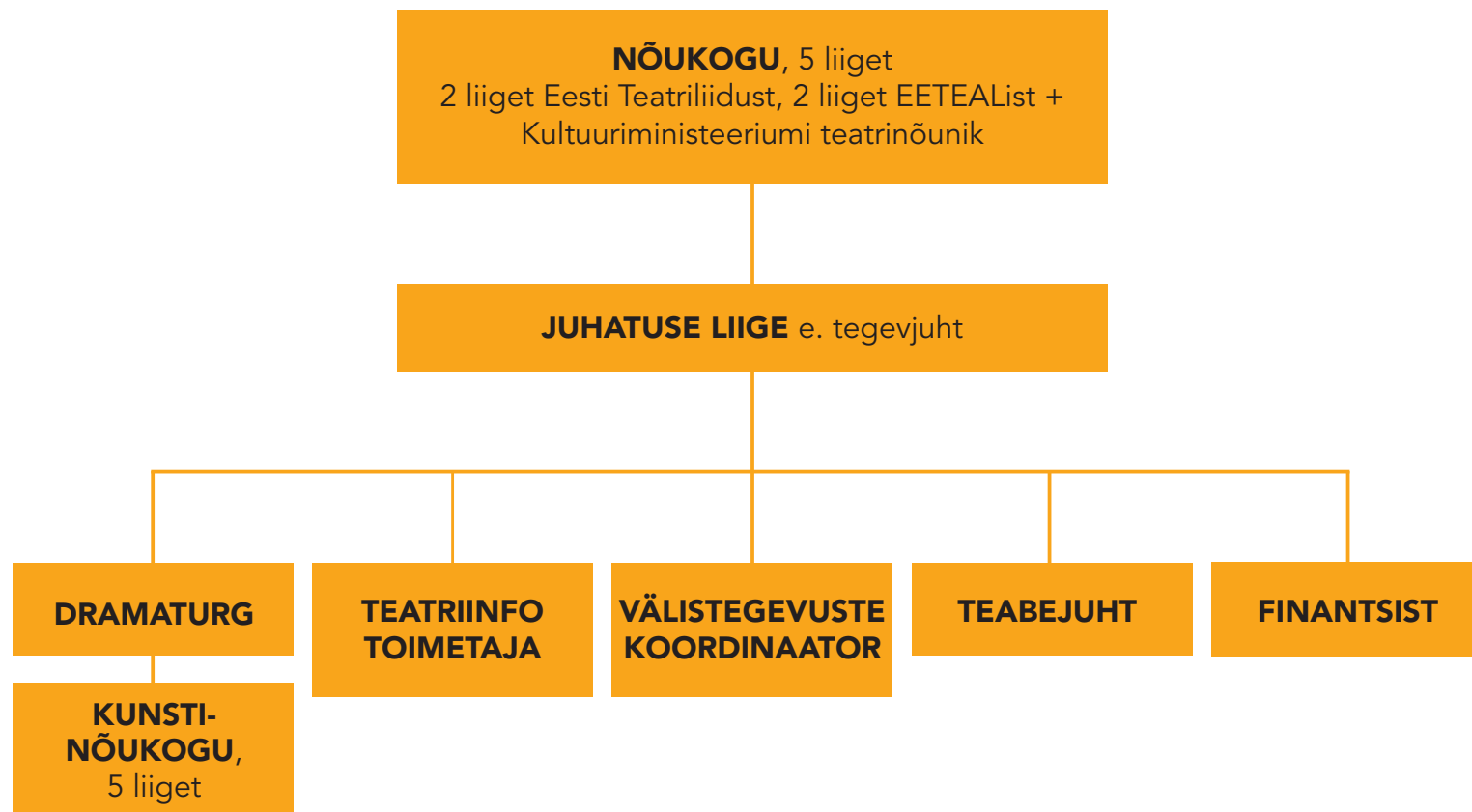
Aastatel 2012–2015 tegeles agentuur Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) poolt toetatud ekspordiprojektidega “Etenduskunste valdkonna arendamine ning valitud sihtturgudele sisenemine eesmärgiga kasvatada kasusaajate ekspordikäivet” ja “Etenduskunste valdkonna ekspordipotentsiaali tõstmine valitud sihtturgudel”.

Aastatel 2009–2013 tegutses agentuur Eesti Kultuuri Kontaktpunktina ja vahendas informatsiooni Euroopa Liidu kultuurikoostöö programmi Kultuur kohta.

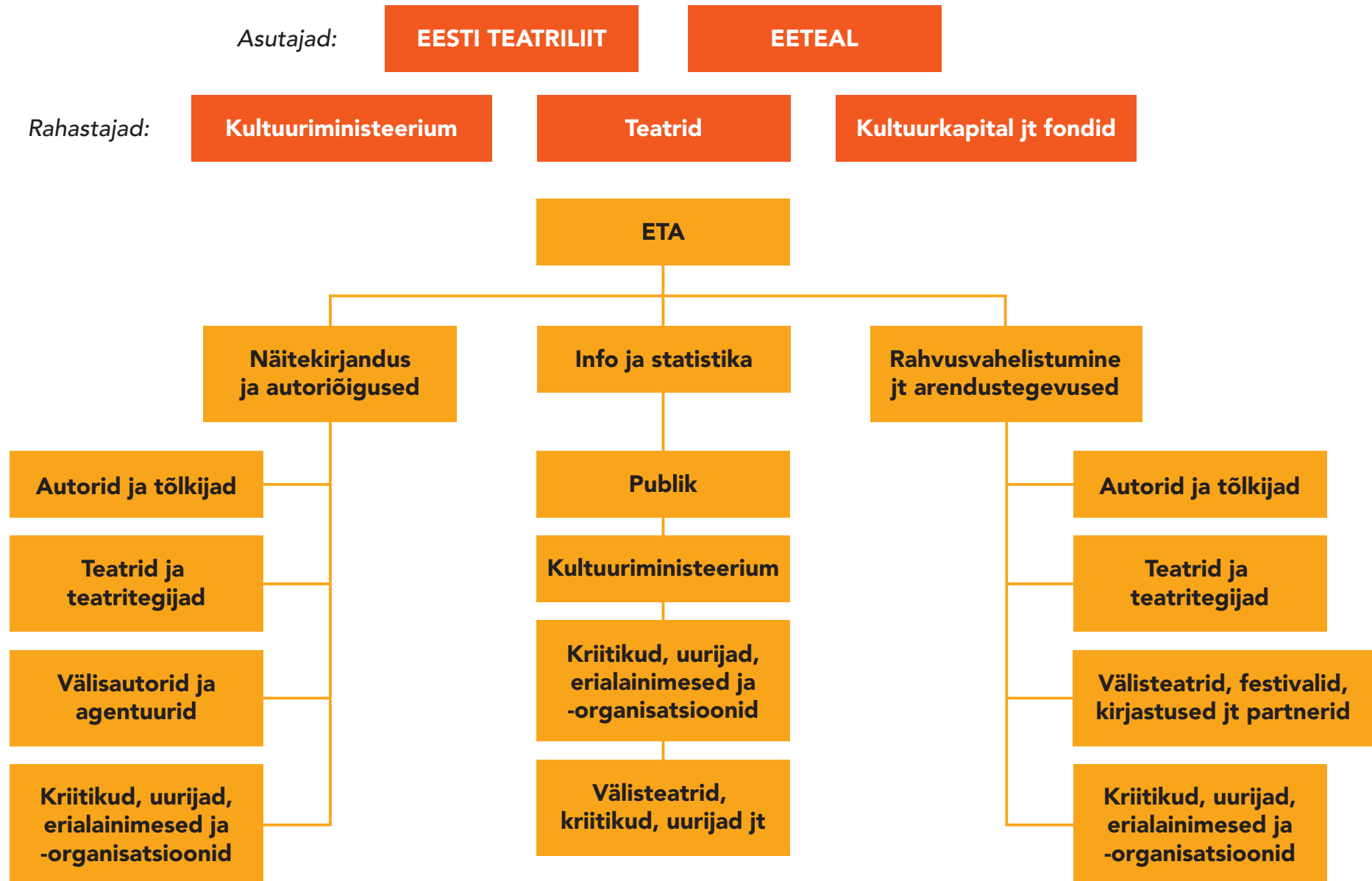
ETA tulud-kulud 2018 - 2022

III Organisatsiooni struktuur

IV Väärtusahel

V Peamised tegevusvaldkonnad

Valdkond 1: Näitekirjandus ja autoriõigused

Strateegilised eesmärgid aastaks 2026:

- Eesti omadramaturgia osakaal Eesti teatrite repertuaari koondnimekirjas on vähemalt 45%.
 - ETA omandab kolme aasta jooksul vähemalt 36 uue algupärase näidendi esindusõigused.
 - Näidendivõistluste tulemusel lisandub vähemalt 5 uut autorit, kelle tekstid jõuavad teatrites lavale.
- Eesti teatrites mängitava välisdramaturgia geograafiline taust on mitmekesine ning tõlked on kvaliteetsed.
 - ETA omandab 3 aasta jooksul vähemalt 75 uue eestikeelse tõlke esindusõigused.
- ETA näidendite andmebaas on suurim ja enim kasutust leidev näidendikogu Eestis, sisaldades 2026. a lõpuks vähemalt 13 800 näidendit. 2022. aastal on näidendite hulk 13 125.
 - Sihtgrupid on teavitatud näidendite andmebaasi uuest funktsionaalsusest, mis võimaldab registreeritud kasutajatel näidendite faile otse alla laadida.
- Autoriõiguste vahendamine on sujuv ja tõhus läbi selleks loodud andmebaasi ja teenusekeskkonna.
 - ETA autoriõiguste andmebaasiga on liitunud kõik Eestis tegutsevad teatrid.
 - Autoriõiguste rikkumiste arv on tänu teavitustööle ja järelevalvele viidud miinimumini.

Suund	Kategooria	Tegevuskava
Näitekirjanduse arendamine ja vahendamine	Kultuuriministeeriumi toetuse jagamine autoritele ja tõlkijatele läbi agentuuri kunstinõukogu	Igal aastal, koosolekud 5 korda aastas
	Näidendivõistluste korraldamine	2025
	Avalik raamatukogu ja näidendite andmebaas	Jooksvalt igal aastal
	Näidendiraamatute jm trükiste väljaandmine	Igal aastal üks uus näidendiraamat – vahelduvalt teiste maade näidendite kogumik ja näidendivõistluste võidutööde kogumik
	Koolitused ja nõustamine	Jooksvalt igal aastal
Autoriõigused	Õiguste ost ehk esinduslepingute sõlmimine autorite, tõlkijate ja välisagentuuridega	Jooksvalt igal aastal
	Õiguste müük ehk litsentsilepingud teatritega	Jooksvalt igal aastal
	Lepingute portfelli haldamine	Jooksvalt igal aastal
	Teavitustöö, nõustamine ja järelevalve	Jooksvalt igal aastal
	Autoritasude arvestus, aruandlus ja väljamaksed	Jooksvalt igal aastal

Valdkond 2: Info ja statistika

Strateegilised eesmärgid aastaks 2026:

- ETA kodulehekülj www.teater.ee on peamine Eesti teatriinfo otsimise ja leidmise koht nii eesti- kui ingliskeelsele huvilisele.
 - Kodulehe kasutajate arv on keskmiselt 10 000 kuus (2023. a keskmine kasutajate arv 6300)
 - Uudiskirja tellijate arv kasvab 1500ni (2023. a 979 tellijat).
 - Iga mängukavas oleva etenduse juures on täpne ja selge ligipääsetavuse info, et aidata erivajadustega inimestel leida sobiv etendus.
 - Noore vaataja teatrit puudutav info on kodulehel eraldi esile toodud ning sihtgrupid (õpetajad, omavalitsuste kultuurijuhid jne) on teadlikud noorele vaatajale suunatud lavastustest, sündmustest jm tegevustest.
 - Kodulehe teenuste ja agentuuri tegevuste tutvustamine ning teatriinfo edastamine toimub vastavalt kommunikatsioonistrateegiale.

2. Statistika andmebaas on järjepidevalt kaasajastatud funktsionaalne keskkond, mis annab ülevaatlikku ja kontrollitud infot teatrite külastajandmete, repertuaari ja majandusstatistika kohta.

- Statistikas osalevate organisatsioonide arv on lähedane valdkonnas tegutsevate institutsioonide arvule.
- Alates 2023. aastast on andmebaasi lisatud personalistatistika.
- Statistika andmebaasi aruandlusvormid on Kultuuriministeeriumi vajadustega vastavusse viidud.
- Statistika andmebaasi on täiendatud tagasiulatuvalt andmetega alates 1990ndatest aastatest.

Suund	Kategooria	Tegevuskava
Teatriinfo kogumine, vahendamine ja jäädvustamine	Uudiste voog ja arhiiv kodulehel ning uudiskirjade saatmine	Jooksvalt igal aastal
	Teatrite mängukavad kodulehel	Jooksvalt igal aastal
	Päringutele vastamine ja koostööpartnerite vahendamine	Jooksvalt igal aastal
Teatristatistika	Statistiliste andmete kogumine ja töötlemine	Jooksvalt igal aastal
	Statistika avaldamine andmebaasis ja kodulehel, sh teenuse pakkumine Kultuuriministeeriumile ja Statistikaametile	Eelmise aasta statistika avaldatakse järgmise aasta septembris
	Statistika kogumise meetodi ja põhimõtete arendamine	Jooksvalt igal aastal
	Väljavõtete tegemine ja päringutele vastamine	Jooksvalt igal aastal

Valdkond 3: Eesti teatri rahvusvahelistumine jm arendustegevused

Strateegilised eesmärgid aastaks 2026:

1. Eesti dramaturgia ekspordilepingute arv kasvab igal aastal jõudes 2026. a vähemalt 10 uue lepinguni aastas (2022. aastal 4).
 - Agentuuri tellimusel on kolme aasta jooksul valminud vähemalt 15 Eesti näidendi ingliskeelsed tõlked, millele lisanduvad tõlked teistesse keeltesse.
 - Agentuuri kaasabil toimuva Draama festivali väliskülaliste programmi kuuluvad muuhulgas Eesti algupärast dramaturgiat tutvustavad lavastused.
 - Igal aastal toimub 2-3 lugemist, laboratooriumi vm Eesti dramaturgiat tutvustavat üritust välismaal.
 - Prantsusmaal on ilmunud Eesti näidendite kogumik.
2. Eesti kaasaegse etenduskunsti esitlusfestivali tulemusel või kontaktvõrgustiku toel jõuab igal aastal välisfestivalidele 4-5 uut lavastust.
 - Agentuur on Eesti teatritegijate ja -uurijate kompetentne nõustaja rahvusvahelise teatri ning rahvusvaheliste koostöösuhte edendamise vallas.
 - teater.ee ingliskeelselt leheküljelt leiab Eesti teatri tutvustamiseks piisaval hulgal materjale. Lisaks on vastavalt vajadusele erinevaid võõrkeelseid trükiseid, mida levitatakse aktiivselt erialainimeste kaasabil.
 - Välistegevuste planeerimine on kooskõlas Kultuuriministeeriumi rahvusvahelistumise tegevuskavaga.
3. Agentuur on esindatud rahvusvahelistes koostööprojektides ning toimib Rahvusvahelise Teatriinstituudi ITI aktiivse keskusena.
 - Agentuur on teatrivaldkonna rahvusvahelistumise eestkõneleja Eestis.
 - Agentuur on üks keskseid organisatsioone Balti riikide teatrilase koostöö edendamisel (Balti Teatri Foorum vm).
4. Agentuur on tänu igal aastal toimuvatele koolitustele, seminaridele ja töörühmadele tuntud ja hinnatud arenduskeskus dramaturgia, teatriteaduse ja autoriõiguste vallas.

Suund	Kategooria	Tegevuskava
Näitekirjanduse eksport	Eesti dramaturgia tõlkimine võõrkeeltesse	Igal aastal 5 näidendit inglise keelde, vastavalt konkreetse aasta projektidele teistesse keeltesse
	Agenditeenus	Jooksev vastavalt uutele näidenditele ja tõlgetele
	Eesti näidendite vahendamine väliskirjastustele	Üks peamisi sihtriike on Prantsusmaa, aga ka Läti ja Rumeenia
	Võõrkeelsete trükiste publitseerimine	Vastavalt vajadusele
	Tutvustusüritused välismaal	Igal aastal 2-3 üritust erinevates maades
	Draama festivali väliskülaliste programm	Igal aastal
Teatrite ja teatritegijate tutvustamine	Eesti kaasaegse etenduskunsti esitlusfestivali korraldamine	Igal aastal
	Võõrkeelsete trükiste publitseerimine	Inglisekeelne voldik "Estonian theatre in numbers" või muud trükised vastavalt vajadusele
	Eesti teatritegijate kaasamine välisprojektidesse	Jooksvalt igal aastal
Rahvusvaheline koostöö	Rahvusvahelise Teatriinstituudi ITI tegevustes osalemine läbi Eesti keskuse	Osalemine ITI maailmakongressidel ja ITI Euroopa iga-aastastel koosolekutel
	Balti Teatri Foorum jm koostööprojektides osalemine	Foorumi korraldamine 2024, teistel aastatel Eesti delegatsiooni juhtimine; jooksev valmisolek uute koostööprojektide leidmiseks ja arendamiseks
	Festivalidel ja erialaüritustel osalemine ning kontaktvõrgustiku arendamine	Jooksvalt igal aastal
Koolitused, seminarid jm arendustegevused	Teatriterminoloogia tööühm	Igal aastal 15 uue termini koostamine
	Teemapäevade sari "teater ..."	Igal aastal 1 - 2 üritust vastavalt vajadusele ja koostööpakkumistele
	Dramaturgia, tõlkimise ja autoriõigustega seotud koolitused ja loengud	Igal aastal dramaturgia suvekool, lisaks üks koolitusprojekt ja loengud kõrgkoolidele jt organisatsioonidele
	Osalemine žüriides ja ekspertkomisjonides	Jooksvalt igal aastal
	Valdkondadevaheline koostöö	Vastavalt vajadusele ja koostööpakkumistele

VI Väärtuspakkumine

Klient	Vajadus	Pakkumine
Kultuuriministeerium	Kultuuri arengukava 2021–2030, lisa 5: „Riik toetab järjepidevalt algupärase näitekirjanduse ja kvaliteetsete tõlgete lavale jõudmist.“	ETA juures tegutseva kunstinõukogu eksperthinnangu alusel ostab ETA näidendite ja näidenditõlgete eksklusiivsed esindusõigused, toetades sellega Eesti algupärase näitekirjanduse ja tõlkekultuuri arengut.
	Kultuuri arengukava 2021–2030, lisa 5: „Riigil on põhjalik ülevaade etenduskunste hetkeolukorrast ning arengutest. Kultuuripoliitilised otsused etenduskunste valdkonnas on teadmispõhised ja lähtuvad kvaliteetsest statistikast. Riik toetab valdkonnas kasutatavate andmebaaside täiendamist ja arendamist, et tagada andmete ülevaatlikkus ja ligipääsetavus.“	ETA kodulehega on seotud põhjalik, kontrollitud ja iga-aastaselt täienev teatristatistika andmebaas alates aastast 2012, kuhu alates 2023. aastast lisandus personalistatistika ja ning paranes andmete allalaadimine ministeeriumile oluliste näitajate osas.
	Kultuuri arengukava 2021-2030, punkt 1.13: „Aitame kaasa Eesti kultuuri rahvusvahelistumisele“. Kultuuri arengukava 2021-2030, lisa 5: „Eesti osaleb aktiivselt rahvusvahelisel etenduskunste maastikul. Valdkonlike professionaalide osalemine rahvusvahelistes võrgustikes ja koostööprojektides toetab kohalikku etenduskunste valdkonna arengut. Riik soodustab ja toetab etendusasutuste ja organisatsioonide osavõttu rahvusvahelistest projektidest ning riigiseste ja rahvusvaheliste festivalide korraldamist Eesti eri piirkondades ja etenduskunste valdkondades.“	ETA on teatrivaldkonna rahvusvahelistumise eestvedaja tõlkides ja tutvustades eesti näitekirjandust, tutvustades Eesti teatreid ja teatritegijaid (Eesti kaasaegse etenduskunsti esitlusfestival) ning hoides koostöösuhteid rahvusvahelistes võrgustikes (ITI, Balti Teatri Foorum jm).
Autorid ja tõlkijad	Autoriõiguste esindamine ja autoritasude vahendamine	ETA-l on läbipaistev ja usaldusväärne autoritasude maksmise süsteem. ETA sõlmib litsentsilepingud teatritega, mille alusel vahendab autoritele ja tõlkijatele kord kvartalis autoritasusid.
	Näidendite tutvustamine ja levitamine	ETA-l on kõige suurem näidendikogu Eestis, põhjalik ja pidevalt täienev näidendite andmebaas ning avalik raamatukogu; ETA koostab näidendite tutvustamiseks annotatsioonikogusid, näidendiraamatuid jm trükiseid ning korraldab lugemisüritusi.
	Soov, et algupärandid ja tõlked jõuaksid lavale võimalikult paljudes teatrites üle maailma ning autoriõigused oleksid kaitstud	ETA tellib uusi tõlkeid ja annotatsioone ning tutvustab neid välisteatritele ja -agentuuridele; ETA seisab näitekirjanike ja tõlkijate õiguste eest ning vahendab neile autoritasusid; ETA koostab uut näitekirjandust tutvustavaid võõrkeelseid trükised, korraldab tutvustusüritusi välisriikides jm.
Teatrid - dramaturgid, teatrijuhid, lavastajad jm	Eesti autoritelt uute näidendite ja tõlgete tellimine	ETA kunstinõukogu teostab kvaliteedikontrolli ning tasub lepingu sõlmimisel autorile või tõlkijale ühekordse tasu.
	Välisautorite õiguste vahendamine	ETA-l on lai kontaktibaas ning pikaajased usaldusväärsed kliendisuhed peamiste õiguseid esindavate välisagentuuridega, mis tagavad võimalikult soodsad tingimused teatritele õiguste kasutamiseks.
	Soov leida kontakte koostööprojektideks välismaal, kutseid välisfestivalidele	ETA korraldab igal aastal kaasaegsete etenduskunste esitlusfestivali, kuhu kutsub u 30 välisküalist - festivalikuraatoreid, produtsente jt, et luua võimalused koostöösuheteks; ETA vastutab Draama festivali välisküalistete kutsumise eest.
	Soov leida lavastamiseks näidendeid	ETA-l on kõige suurem näidendikogu Eestis, põhjalik ja pidevalt täienev näidendite andmebaas ning avalik raamatukogu.

Klient	Vajadus	Pakkumine
Publik	Saada infot, mis etendusi vaatama minna	Eesti teatrite ühine mängukava atraktiivsel ja kommertsreklaamideta kodulehel teater.ee
	Saada infot etenduste kohta lähtuvalt erivajadustest	Koduleheküljele teater.ee on koondatud selge info iga etenduse ligipääsetavuse kohta
	Saada infot etenduste kohta, mis on sobilikud eesti keelt mitte valdavale isikule	Koduleheküljel teater.ee on <i>English-friendly</i> mängukava, mis sisaldab ingliskeelse tõlkega või ilma sõnadeta lavastuste etendusi
	Saada teada, mida veel teatrites tehakse	Teatriuudised ja info teatrite lisateenuste kohta kompaktselt kodulehel teater.ee ; vajadusel personaalne nõustamine telefoni või e-maili teel
Kriitikud, teatriuurijad, erialaselt teatriga seotud inimesed ja organisatsioonid	Saada adekvaatset ja põhjalikku infot spetsiifilistes küsimustes ning teatrivaldkonna kohta tervikuna	ETA koduleht on peamine infoallikas teatriprofessionaalidele; lisaks teatristatistika ja näidendite andmebaasile on kodulehel otsingusüsteemi kaudu leitav info teatrites esietendunud lavastuste kohta alates aastast 2004 (üle 5800 lavastuse); täpne ülevaade teatriinstitutsioonide, tugiorganisatsioonide, õppeasutuste, andmebaaside jm erialase teabega
	Soov olla esindatud rahvusvahelistes organisatsioonides	ETA korraldab ITI Eesti Keskuse tööd, osaleb ja leiab esindajaid rahvusvahelistele festivalidele, koolitusprogrammidele jm ettevõtmistele; ETA on Eesti, Läti ja Leedu koostööfestivali Balti Teatri Foorumi kaaskorraldaja
Väliteatrid ja -agentuurid, teatriuurijad, huvilised	Eesti näidendite autoriõiguste vahendamine	ETA on keskne ja kergesti leitav asutus, mis esindab enamike Eesti autorite näidendeid ja tõlkeid
	Välisautorite õiguste kaitse Eesti teatrites	ETA on välisagentuuridele usaldusväärne partner, kes tagab lepingutest kinnipidamise ning teostab järelevalvet, et tuvastada võimalikke autoriõiguste rikkumisi
	Soov saada infot Eesti teatrite, näitekirjanike, lavastajate jt ning võimalike koostööpartnerite kohta	Ingliskeelne kodulehekülg Eesti teatrite, näitekirjanike, lavastajate ja institutsioonide tutvustustega; ingliskeelsed trükised; personaalne nõustamine ja kontaktide vahendamine

Eesti Teatri Agentuur
Telliskivi 60A-9, 10412 Tallinn
info@teater.ee
www.teater.ee